

[Ministeren for Grønland.]

det er et spørgsmål af underordnet økonomisk betydning, så må vi se, om udviklingen vil give mig ret.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-3, ændringsforslag nr. 1, § 4, således ændret, §§ 5-7, ændringsforslag nr. 2, § 8, således ændret, og § 9 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes med 106 stemmer mod 32; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Underændringsforslag nr. 4 forkastedes med 124 stemmer mod 12; 2 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3, § 10, således ændret, §§ 11-15, ændringsforslag nr. 6 om en ny affattelse af § 16 og § 16 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om forlængelse af kollektive overenskomster m.v. i Grønland.

(Lovforslag nr. 195. Fremsat 4/4 75. Første behandling 29/4 75. Betænkning 27/5 75).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Poul Mortensen (S):

I betænkningen har SF stillet ændringsforslag nr. 1 til § 2 om, at der for hver fulde 3 points' udsving i det grønlandske reguleringspristal sker en forhøjelse fra 40 øre og 20 øre til 60 øre og 30 øre. Jeg vil på den socialdemokratiske gruppes vegne anbefale at stemme imod dette ændringsforslag.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale at stemme for det af ministeren for Grønland stillede ændringsforslag nr. 2 om, at enkelte dyrtidsportioner ved regulering af tjenestemandspensioner m.v. i henhold til lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland højst må andrage 3 pct. af grundpensionen.

Socialdemokratiet vil anbefale, at man stemmer imod det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag nr. 3.

Lars Emil Johanson (SF):

Som jeg allerede ved førstebehandlingen af dette lovforslag har givet udtryk for, er jeg principielt modstander af ethvert indgreb i lønmodtagerorganisationers frie forhandlingsret, men ved samme lejlighed nævnte jeg også, at jeg foretrak at se realiteterne i øjnene, hvor ubehageligt det end måtte være. Jeg mener derfor, at det vil være urealistisk at regne med, at et indgreb i de grønlandske overenskomstområder af en eller anden art vil kunne undgås i en situation, hvor der allerede er foretaget indgreb i tilsvarende overenskomstområder her i Danmark. Jeg vil derfor også ved denne lejlighed koncentrere mig om omfanget af indgrebet.

I lovforslagets § 2, stk. 2, foreslår ministeren for Grønland, at dyrtidsreguleringen for hver fulde 3 points' udsving i det grønlandske reguleringspristal sker med 40 øre i timen for personer over 18 år og med 20 øre pr. time for personer under 18 år imod 60 øre i timen og 30 øre i timen for tilsvarende grupper her i Danmark. Ministeren forklarer sit forslag om en lavere regulerings-sats i Grønland end i Danmark med, at der i Grønland er mindre skattetryk end her i Danmark, og at en grønlandsk regulerings-sats på størrelse med den danske ville give en urimelig overdækning for prisstigninger for de lavtlønnede grupper inden for bl.a. Grønlandsk Arbejder Sammenslutnings område. Da der foruden det mindre skattetryk

[Lars Emil Johansen.]

i Grønland er en lang række andre forhold, der gør, at vi i Grønland er behæftede med ekstra udgifter, som man ikke kender her i Danmark, såsom elektricitets- og varmeudgifter, der er omtrent dobbelt så store i Grønland som her i Danmark, og da ministerens begrundelse med en urimelig overdækning i Grønlandsk Arbejder Sammenslutnings område må skabe bekymring hos enhver, der har fulgt med i indkomstudviklingen inden for de lavestlønnede grupper i Grønland, har jeg i udvalget fremsat ændringsforslag nr. 1 til § 2, stk. 2, hvorefter reguleringsstatsens størrelse ligestilles med den danske reguleringsstats'.

Jeg vil til slut anbefale, at man stemmer for mit ændringsforslag, og anbefale de ærede medlemmer i denne sag at tage en selvstændig stilling i forståelse med de grønlandske realiteter og ikke kun i forståelse med de respektive partiers ordførere.

Steen Folke (VS):

Jeg ved ikke, hvor mange der har opdaget, at det lovforslag, vi har under behandling her, er et lovforslag om et tvangsindgreb over for Grønland af samme art som det, der blev foretaget over for Danmark i øvrigt i marts måned. Der er jo ikke ret mange, der har vist nogen interesse for denne sag, selv om jeg mener, der er den samme principielle grund til at afvise et tvangsindgreb i denne sag, hvor det er over for folk, der er ansat i Grønland, som når det er over for folk, der er ansat i Danmark.

Der er kommet en strøm af protester til Grønlandsudvalget fra lønmodtagere i Grønland og fra deres organisationer, protester, som ikke har gjort det store indtryk på udvalgets flertal, og det var nok heller ikke at forvente.

I bemærkningerne til lovforslaget står der nogle smukke ord om, at det, man er ude på og sigter efter, er noget med en lønudjævning i Grønland. Nu kan sådan en lønudjævning jo ske på mange måder, og den måde, man har valgt at gribe den an på her, er at skære ned på, jeg vil ikke sige høje lønninger, for det er også ganske jævne lønninger, men altså skære ned på de fleste lønninger, bl.a. ved den forringede dyrtidsregulering, der bliver tale om for de allerfleste lønninger, ligesom det var tilfældet

ved tvangsindgrebet i Danmark. Og der bliver ikke noget yderligere til de lavtlønnede. Man har sat dette ensartede dyrtidsreguleringsbeløb så lavt, at det ikke engang giver en forbedring for de lavtlønnede. Man har været meget påpasselig med, at der ikke var nogen, der skulle have mere ud af det her. Det er i hvert fald i store træk karakteren af dette tvangsindgreb, altså en samlet forringelse af lønmodtagernes stilling i Grønland, ligesom der var tale om ved det tilsvarende tvangsindgreb i Danmark.

Vi afviser dette lovforslag, vi vil stemme imod det, både fordi det altså er en forringelse for de fleste lønmodtagere, og fordi det er et tvangsindgreb i nogle forhold, som rettelig skulle afgøres af arbejdsmarkedets parter, nøjagtigt ligesom tilfældet er i Danmark.

Vi vil stemme for SFs ændringsforslag om at forhøje dyrtidsportionerne. Når vi ikke har været medforslagsstillere til dette ændringsforslag, så er det, fordi vi altså er principielle modstandere af, at man lovgiver om disse anliggender.

Vi vil stemme imod fremskridtspartiets ændringsforslag.

Så vil jeg til sidst gøre et par bemærkninger om det af ministeren stillede ændringsforslag, som ganske vist vedrører et mere bagatelagtigt område, kan man sige. Det er et spørgsmål om at indsætte en paragraf, der undtager visse tjenestemandspensioner fra denne dyrtidsregulering med en fast sats, med den motivering, at disse pensioner så også ville opnå en overdækning. Her har vi igen et eksempel på, at man har været uhyre påpasselig med, at der ikke var nogen, som skulle have deres indtægt justeret i positiv retning som følge af dette indgreb. Bestemmelsen går altså ud på, at denne nye faste dyrtidsregulering højst må udgøre 3 pct. af grundpensionen. Det er et spørgsmål, som ikke er tilstrækkeligt opklaret i udvalget. Jeg har på et meget sent tidspunkt — det indrømmer jeg — stillet spørgsmål i udvalget for at få opklaret lidt nærmere, hvad det er for pensioner, hvad det er for tjenestemænd, der er tale om, ud fra en formodning om, at det er nogle, der sidder med meget lave pensioner. Det fremgår sådan set også af bemærkningerne, og jeg kan ikke se, at man så ikke i sådan nogle tilfælde skulle kunne tilstede disse meget lavt

[Steen Folke.]

pensionerede folk en vis yderst beskeden overdækning som følge af, at man nu indførte det faste reguleringsbeløb for alle kategorier af pensioner.

Men som sagt er dette spørgsmål endnu ikke helt opklaret i udvalget, og jeg vil derfor anmode om, at forslaget kommer til fornyet udvalgsbehandling efter anden behandling.

Rosing (Grønl.):

Dette lovforslag bliver sikkert gennemført uændret og efter ministerens ændringsforslag endnu mere skærpet. Jeg forstår udmærket de tanker, der ligger i lovforslaget, og som sigter mod lønudjævning i Grønland. De tanker ægter vi grønlandske repræsentanter at støtte. Jeg vil derfor ved tredjebehandlingen stemme for lovforslaget.

De tanker, jeg kom frem med under førstebehandlingen, nemlig om en mere motiveret lønudjævning i Grønland ved nedsættelse af et hurtigtarbejdende udvalg, har ministeren ikke besvaret direkte. Jeg vil derfor i forbindelse hermed spørge ministeren om hans stillingtagen til redegørelsen fra landsrådets udvalg vedrørende løn- og indkomstpolitik i Grønland, hvor landsrådet under punkt 6 henstiller, at ministeren for Grønland, dvs. den nuværende ministers forgænger, nedsætter et udvalg bestående af danske og grønlandske politikere samt repræsentanter for de mest betydende interesseorganisationer med henblik på, at ovennævnte retningslinjer for lønpolitikken søges gennemført, som der står i punkt 6.

Jeg vil til slut sige, at jeg vil støtte de tanker, der er kommet frem i forbindelse med det ændringsforslag, der er stillet af hr. Lars Emil Johansen. Jeg vil stemme for dette ændringsforslag, idet de tanker og de begrundelser, som hr. Lars Emil Johansen kom med, stemmer med mine egne. Men jeg vil stemme imod det ændringsforslag, der er stillet af fremskridtspartiet.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil også gerne vedrørende dette lovforslag takke udvalget for det arbejde, der er præsteret.

Der er som sagt stillet et ændringsforslag,

som går på et spørgsmål, der har været diskuteret både ved førstebehandlingen og særdeles indgående i udvalget. Jeg har også bemærket, at der er faldet en lang række presseudtalelser omkring de 40 øre kontra de 60 øre. Jeg mener, at der hersker nogen misforståelse omkring de 40 øre, idet man i visse dele af bl.a. den grønlandske presse har sat lighedstegn imellem disse 60 øre i Danmark og så 40 øre i Grønland.

Jeg vil gerne komme med nogle bemærkninger hertil. Sagen er jo, at hvis man går ind for en forøgelse af de 40 øre til de 60 øre, så vil dette ske til hele det grønlandske arbejdsmarked. Det vil også komme til at gælde de højest lønnede og de højere lønnede. Det vil naturligvis også komme til at gælde de lavere lønnede, men vi skal jo ikke glemme, at de lavere lønnede, hele GAS-området, skal til forhandling i ministeriet omkring deres lønoverenskomster i juni måned. Her har vi med dette lovforslag åbnet en reel mulighed, idet hele lavtlønsområdet i Grønland er pillet ud af dette forslag, for at man kan forhandle sig til rette om en lønoverenskomst, som det ikke har været muligt for de højest lønnede og højere lønnede.

Det vil med andre ord sige, at hvis vi giver tilslutning til det ændringsforslag, som hr. Lars Emil Johansen har stillet, så vil i hvert fald én ting være givet, og det vil være, at de højest lønnede får noget. Men det er jo også givet — for sådan er nu engang spillereglerne — at når GAS-områdets repræsentanter møder op i ministeriet, så møder de på forhånd med de 60 øre, som altså også de højest lønnede har fået.

Dette er den ene side af denne sag. Den anden side af sagen er, at hvis vi skulle opleve, at dette ændringsforslag blev vedtaget, så vil det altså med de følger, det vil få, være direkte i modstrid med den lønpolitiske linje, der er vedtaget i Grønlands landsråd i 1971, og som vi ret konsekvent — og dér vil jeg give hr. Steen Folke ret — har forfulgt her. Det har betydet, at de højest og højere lønnede i Grønland ikke har haft tilnærmelsesvis samme lønudvikling som de lavest lønnede. Hvis der er nogen, der skulle være i tvivl herom, så kan jeg gentage, hvad jeg nævnte ved førstebehandlingen: lavtlønsområdet har haft en reel udvikling i løningerne på 25 pct. siden da, hvorimod de

[Ministeren for Grønland.]

højeste og højere lønninger har haft en udvikling på mellem 1 og 3½ pct. Hvis ikke det er at holde sig ret strikte til den lønpolitik, som Grønlands landsråd har henstillet og vi her i dette folketing ved en debat i 1971 har accepteret, så ved jeg faktisk ikke, hvad det er.

Hr. Steen Folke stillede et spørgsmål, som har interesseret i udvalget, nemlig spørgsmålet om 3 pct.s reglen, der er indeholdt i betænkningen som et ændringsforslag fra min side, og som er tiltrådt af et flertal. Nu bad hr. Steen Folke om, at der kunne blive udvalgsarbejde for at få opklaret dette spørgsmål. Jeg vil gerne sige til hr. Steen Folke, at det drejer sig om en gruppe på 390 pensionister, og godt 300 ud af denne gruppe vil få forbedret dyrtidsreguleringen, såfremt dyrtidsportionen på 40 øre pr. time anvendes direkte. Heraf vil knap 200 opnå omkring en fordobling eller mere af dyrtidsportionernes størrelse.

Merudgifterne — det ved jeg også man har spurgt om — vil i og for sig ikke blive alverden, de vil blive på omkring 100.000 kr., men det er da klart, at her drejer det sig i og for sig ikke om 50.000 kr. eller 100.000 kr. Det drejer sig mere om, hvorvidt vi skal gennemføre en — og jeg drister mig til at sige det — rimelig løsning også for disse grupper. Jeg ved meget vel, at dette kan anvendes på et senere tidspunkt i debatten. Når hr. Steen Folke siger, at der har lydt mange smukke ord om lønudviklingen, så vil jeg gerne give ham ret, det har der, men der er også sket megen udmærket handling som følge af disse smukke ord, og det er det, vi er sat til at varetage her i det høje ting.

Hr. Rosing stillede mig et spørgsmål, som gik på den betænkning, vi har fået fra landsrådet i efteråret vedrørende forskellige spørgsmål om lønudvikling osv. Jeg vil gerne give tilsagn om, at jeg vil forhandle med landsrådet om, hvilken form samarbejdet omkring de i denne betænkning indeholdte problemer kan få. Jeg skal ikke stå her og færdigsy, skræddersy, en ordning; hr. Rosing ved også, at det ikke er det, jeg ønsker, men jeg vil gerne give tilsagn om at forhandle problemet med Grønlands landsråd ud fra en positiv indstilling i en meget nær fremtid.

Lars Emil Johansen (SF):

Jeg vil gerne replicere til ministerens udtalelse om den lønudjævnende lønpolitik, som landsrådet ganske rigtig, som oplyst fra ministerens side har givet sin tilslutning til. Jeg vil da gerne sige, at jeg er enig i lønudjævning, jeg er enig i, at man gør lønintervallerne mellem de højeste lønninger og de laveste lønninger mindre. Jeg vil gerne understrege, at mit ændringsforslag om en højere reguleringssats end den foreslåede ikke strider imod en lønudjævningspolitik.

Ministeren har selv i et brev til udvalget peget på, at begrundelsen for, at reguleringssatsen er foreslået til at være 40 øre, til at være lavere end den danske reguleringssats, er, at hvis det var 60 øre, så ville det give overdækning på lavtlønsområdet, på Grønlandsk Arbejder Sammenslutnings område. Det var ikke de højeste lønninger, ministeren talte om. Ministeren var bange for, at Grønlandsk Arbejder Sammenslutnings lavtlønsområde ville få for meget, hvis reguleringssatsen var 60 øre. Eftersom en regulering med et fast ørebeløb ville give bedre dækning for GAS-lønninger end de højeste lønninger, end den procentvise dyrtidsregulering ville give, så vil en dyrtids-sats på 60 øre dermed også give en forholdsvis bedre dækning for GAS-området, end det vil give for de højere lønområder.

Jeg vil derfor fortsat anbefale, at man i forståelse med den politik, der er ført i Grønland, og med den lønudjævningspolitik, som dette ændringsforslag ikke strider imod, stemmer for det af os stillede ændringsforslag.

Steen Folke (VS):

Grønlandsministeren får mig ikke til at juble ved sine oplysninger om lønudviklingen i Grønland, hverken oplysningerne om, at de højere lønnede kun har haft en lønfremgang på 1-2 pct. eller hvor meget det var. Nu ved jeg ikke, hvad højere lønnede er i den sammenhæng, men altså hverken dette eller oplysningen om, at de lavtlønnede har haft en lønfremgang på 25 pct. for perioden fra 1971 til 1975, er ærlig talt særlig imponerende som lønfremgang betragtet, når man kender lønniveauet blandt lavtlønnede i Grønland, det er nemlig meget lavt. Når man kender prisniveauet i Grønland, som er højt, så er en lønfremgang på

[Steen Folke.]

25 pct. for de lavtlønnede over en sådan 4 års periode, som jeg må forstå det er, ikke særlig imponerende.

Med hensyn til oplysningerne om pensionisterne må jeg sige, at vi altså fik at vide, hvor mange der var tale om, og hvordan det ville gå med dyrtidsreguleringselementet i deres pensioner, men vi fik jo ikke så meget at vide i øvrigt om, hvad det var for en kategori af pensionister, hvad deres pensioner, hvad deres indkomster, er. Den slags oplysninger fik vi ikke, og det behøver man heller ikke at give på nuværende tidspunkt. Jeg er fuldt tilfreds, hvis vi får de oplysninger i udvalget i forbindelse med udvalgsbehandlingen imellem anden og tredje behandling. Men jeg må altså også om dette lille hjørne af hele problemstillingen, disse 400 pensionister, sige, at dels lød det altså, som om det var et forholdsvis beskedent beløb, der var tale om, hvis man faktisk skulle lade dem følge de samme regler som alle andre, da man nu har indført denne regulering med et fast beløb, dels lød det ikke umiddelbart skræmmende på mig, at en del af dem altså ville få fordoblet dyrtidsreguleringselementet i deres pensioner som følge af denne nyændring. Hvis der virkelig er tale om folk med meget lave pensioner, så kan jeg altså ikke forstå, at det skulle være så katastrofalt, at de kommer til at blive stillet en lille smule bedre som følge af denne lovgivning.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg skal ikke forlænge debatten på nuværende tidspunkt, men jeg vil blot sige til hr. Lars Emil Johansen, at jeg såmænd hverken er nervøs eller bange for, at GAS-området i Grønland, Grønlandsk Arbejder Sammenslutnings medlemskreds, skulle få for meget.

Når jeg ønsker at understrege det her, så er det, fordi de 40 øre — så kan man jo lide det eller ej — er at stille i forhold til, hvad det var før. Det var 21 øre, og nu er det forhøjet til 40 øre. Hvis vi tager skattetrykket i betragtning, det er vi nødsaget til at gøre, så er vi gået ud fra et skattetryk på 25 pct., men sandheden er jo, at i 18 kommuner i Grønland er skattetrykket 15

pct., og 3 kommuner har et skattetryk på 18 pct. Det vil sige, at hvis vi skulle gå strikte til værks, hvis jeg virkelig skulle være bange for, at de fik for meget, så skulle jeg jo ikke have foreslået 40 øre, så skulle jeg være kommet med 32 øre. Og 8 øre sat i relation til 32, det er nu efter en gammel-dags regnemetode, som også holder stik i 1975, 25 pct.

Det er altså ikke, fordi jeg er bange for denne overdækning, det vil jeg gerne sige, men hvis man går med til at fastsætte ikke 40, men 60 øre, så imødekommer man i særlig grad de højeste og de højere lønninger. Det kan man jo have mange motiveringer for at gøre, det er da klart, men jeg synes, at jeg gerne vil medvirke til at fastholde den lønpolitik, dette folketing i samklang med beslutninger i Grønlands landsråd er gået ind for i 1971.

Så vil jeg lige komme med en slutbemærkning til hr. Steen Folke. 25 pct.s reallønsforbedring på 4 år kan måske efter hr. Steen Folkes måde at lave økonomiske højdespring på være et mindre værdigt resultat, men på den anden side set så tror jeg, at der er mange, der har lagt mærke til, at disse 25 pct.s reallønsforbedring trods alt skal sidestilles med det, de højeste lønninger har været udsat for, nemlig mellem 1 og ikke 2, men 3½ pct.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 109 stemmer mod 18.

Ændringsforslag nr. 2, § 2, således ændret, og § 3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes ved, at § 4

vedtoges med 107 stemmer mod 21.

§§ 5-7

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandslønninger m. m. og klassificering af statens tjenestemandsstillinger i Grønland.

(Lovforslag nr. 196. Fremsat 4/4 75. Første behandling 29/4 75. Betænkning 21/5 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om midlertidigt huslejestop [af Kaj Hansen m.fl.].

(Andre selvst. forslag nr. XLVIII. Fremsat 13/5 75).

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Sammen med denne sag behandles den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om huslejeafstøtelsen i privat udlejningsbyggeri [af Wilhjelm m.fl.].

(Andre selvst. forslag nr. L. Fremsat 14/5 75).

Forslagene sattes til forhandling.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Det kommunistiske forslag indeholder en opfordring til regeringen om at udsætte ikrafttrædelsen af bestemmelserne vedrørende omkostningsbestemt leje indtil vi-

dere, og VS' forslag indeholder en opfordring om at afskaffe det nye huslejeprincip, der blev gennemført ved boligforliget. Forslagene er begrundet i, at de fleste husleje-forhøjelser, man gennem pressen i begyndelsen af maj måned fik kendskab til, blev på mellem 50 pct. og 100 pct.

Til disse forslag vil jeg først bemærke, at problemerne på boligområdet i de senere år bl.a. har været at opnå en rimelig leje i den ældre boligmasse, således at lejen kan dække de nødvendige driftsudgifter. Disse tanker lå til grund for grundejernes og lejernes forligsskitse og for de lovforslag, der blev fremsat både før og efter den boligpolitiske aftale fra juni 1974.

På baggrund af den kritik af de nye regler, der fremkom i pressen, efter at de første krav om lejeforhøjelser, som viste betydelige stigninger, var varslet, ønskede regeringen efter aftale med Lejernes Landsorganisation og Grundejernes Landsforbund tilvejebragt et materiale, der kunne vise et omfattende antal eksempler på lejeforhøjelser varslet til ikrafttræden den 1. juli 1975. Dette materiale er nu indsamlet og bearbejdet, og folketingets boligudvalg har modtaget det bearbejdede materiale. Materialet omfatter i alt 146 ejendomme med i alt 5.509 lejligheder. Den lejeforhøjelse, der skyldes indførelsen af princippet om den omkostningsbestemte leje, ligger i hovedstadsområdet mellem 14 pct. og 41 pct. og i provinsen mellem 27 og 32 pct. af hidtidig leje. I disse procenter er der set bort fra den stigning, der skyldes forhøjelse af skatter og afgifter, som ville være pålagt lejerne uanset lovændringen. Der er endvidere set bort fra omposteringen af varmeposten fra varmeregnskabet til den egentlige leje, da det drejer sig om en udgift, som lejerne hidtil har skullet betale.

De her anførte procentuelle stigninger af gældende leje er altså betydelig mindre end de enkeltteksempler, der i starten af varslingsperioden blev omtalt i pressen. Jeg vil gerne føje til, at materialet viser ret store udsving fra ejendom til ejendom, og at der også i materialet indgår ejendomme med endog meget store stigninger. Denne spredning forstærkes i de enkelte ejendomme, hvor lejeforhøjelserne også skal udligne eksisterende urimelige lejeforskelle.

De undersøgte ejendomme viser gennem-